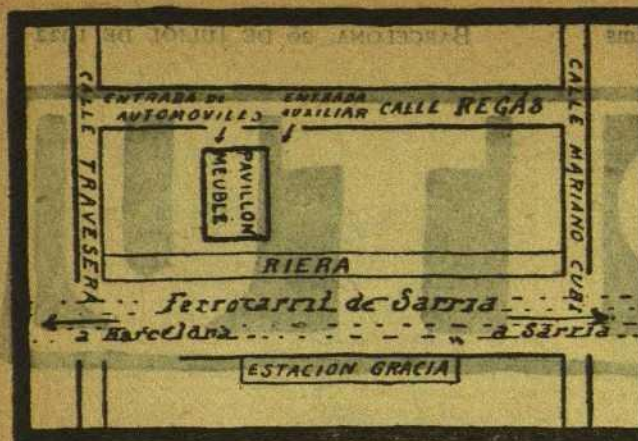

LA VILA

—No es cansin, que de mi no en treuran pas res.

—No es tracta pas de treure-li, senyoreta, sinó tot el contrari..

Pavillon Meuble

con todo el Confort moderno

Barcelona

Regas, 6

(frente estación de Gracia, Entre Travesera y Mariano Cubi)

GRAN CAFE RESTAURANT TIVOLI

Grandes conciertos todos los días, tarde y noche, por el renombrado **QUINTETO VILA**. Económico y esmerado servicio a la carta. Servicio de automóviles especial de la casa, a precios muy económicos.

GRAN MARTINICA

CARRER ABAT SAFONT (davant l'«Espanyol»)

Grandiosos balls, tarda i nit, per una orquestra de punta. Servit per xamosos cambreres. Paradís de la gresca i de la ballaruga.

N I C E

FONT TROBADA

MONTJUIC, AL CAP D'AMUNT DELS CARRERS DE ROSAL I COMTE DE L'ASALTO

TELEFON NUMERO 5017 A

El lloc d'esbarjo més fresc i divertit de Barcelona. Gran pati d'esports i ballaruga. Café restaurant, saló per a banquets i salons molt reservats per a conferències. Obert tota la nit

GRAN CABARET CAFE CATALA

RAMBLA DE SANTA MONICA, 6

(COLISSEU DE LA BARRILA I DEL BON HUMOR)

Cada dia, ball des de les 6 de la tarda a les 4 del matí, pel «jaz-band» del popular Torres.

AMICROBIOL. Desinfectante infalible para preservarse de las enfermedades infecciosas. EL AMICROBIOL es el ideal entre todos los bactericidas, no solamente en sus inmediatos y energicos efectos, si que también por su economía. Indispensable en todos los hogares, si quieren preservarse contra el contagio de las enfermedades infecciosas. Indicadísimo para la higiene íntima de la mujer. Evita y cura los flujos blancos. Afecciones vaginales. Irritaciones, etc., etc. Sus soluciones son inodoras. No quema. No mancha ni perjudica. De venta en todos los centros de específicos y farmacias. LABORATORIOS D'HORT, ARAGÓN, 207.

BAR-RESTAURANT-CHARCUTERIE

L'ATLANTIDA

PLAÇA DE LESSEPS, 4

Resopons de 1 a 4 matinata. Temperatura deliciosa. Servei esmeradíssim. Autos a totes hores.

VENEREO, SIFILIS, IMPOTENCIA PRODUCTOS DONNATTI

por sus virtudes curativas: **VENEREO**, **BLENNORRAGIA**. Rapidísima curación radical, sin sondas ni molestias, pudiendo hacerse la curación uno mismo. La irritación, frecuencia de orinar, escozor, estreñimientos uretrales, cistitis, catarros de la vejiga, desaparecen como por encanto con los **CONFETTI DONNATTI**; 5 ptas. caja.—La molesta gota militar desaparece instantáneamente con la maravillosa **INYECCION DEL PROFESOR DONNATTI**, siendo esta inyección la única que la cura definitivamente. Ulceras, etc. Un frasco de **INYECCION DONNATTI**, 6 ptas.—La **SIFILIS**: El único preparado racional, científico y de resultados positivos, que hace desaparecer todas las señales a las primeras dosis, es el maravilloso **ROBE DONNATTI**. Es el depurativo por excelencia; cura radicalmente la **SIFILIS** sin las terribles consecuencias de los otros preparados. Regenera completamente la sangre infecta. Cura las adenitis glandulares, dolor de los huesos, erupciones en la piel, pérdidas seminales, etcétera. Un frasco de **ROBE DONNATTI**, 6 ptas.—**IMPOTENCIA**: Esta plaga de la generación actual, que hace envejecer antes de hora a muchos jóvenes, ha dejado de existir desde que el profesor **DONNATTI**, de Roma, ha dado a conocer su colosal **ELIXIR**. Devuelve la juventud, el vigor y las fuerzas perdidas, sin causar los estragos de otros preparados similares. Es, al mismo tiempo, tónico, estomacal y gran reconstituyente. El **ELIXIR DONNATTI** hace sentir sus efectos desde las primeras dosis. Un frasco de **ELIXIR DONNATTI**, 7 ptas.—**DEPOSITO**: ENTRAL: Boquería, 47, Barcelona, donde contestarán gratuitamente y con reserva cuantas consultas se hagan verbalmente y por escrito.—Venta en Madrid: Farmacia Gayoso, Arenal, 2. En Bilbao: Barandiarán y C. En Sevilla: José Marín Galán, farmacia. En Melilla: Farmacia Bernardi, calle Alfonso XII.

Redacció i Administració:

Carrer de Barbarà, 15

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya, trimestre. Ptes. 3'—

Estranger " 4'50

Pagament a la bestreta

Dels treballs publicats en són responsables
sos autors. — No es retornen els originals.

LA DARRERA CRÒNICA DE LA MANDRA

IARA el darrer article al gandul conscient del Passeig de Gràcia. L'últim que em queda, com el Caio. Vaig prometre cinc cròniques. N'he escrites tres, però una d'elles valia per dues; total, quatre. Ara manca la última; manca la virolla. Però una crònica està més bé com més sentida és. I una crònica dedicada a la ganduleria, si ha d'ésser sentida, ha d'ésser curta, molt curta, gairebé començada i acabada; gairebé només començada; potser ni començada...

Aquesta mateixa crònica que estic escrivint, ja no dóna una sensació perfecta de ganduleria: ja dura massa. I com que aquesta, per ésser la última, deu ésser la primera, crec que el millor que puc fer per a que sia bona, és acabar-la. Acabem-la? Ja està dit!

ELS BADALLS

El gandul no sospira: badalla.

Un *bel* badall *tuta una vita onora*.

Res més suau i gronxador que la boira baixa dels badalls.

Els badalls són els *calderons* de la flonja melodia que la mandra ens canta dins del cor.

El bon elector es lleva de matí; el bon badall es lleva tard.

L'home que sempre badalla potser dormirà a la palla, però tindrà poca quitxalla, i això ja és bo.

Diu que sempre és bo el callar, però és millor el badallar.

Badallant, no aixecaràs cap castell, però tampoc aixecaràs cap pes.

Els mandres badallen llarg; els mandrosos badallen curt...; el gandul, *ni* badallen.

Un badall és també un sospir gregorià de la mandra, un *kyrieleyson* que surt de la medulla.

A Barcelona ha badallat tothom un dia o altre... *menos* el senyor Pich, que no ha badallat mai. No li ho envejo!

Els badalls, són un plany, o una exclamació de joia?

Res; són, simplement, un badall.

EL LLIT

La telegrafia sense fils, el telèfon sense fils..., molt bons invents; però, què són davant de l'invent prodigiós del llit, amb fils o sense fils?

Al llit, si pot ser..., despert. Si dorms, no el disfrutes.

Al llit amb la dona?

Al llit amb dona?

Al llit, sol!! No siguis banau! La teva dona, o l'altra..., allà on sigui, menys al llit.

Al llit amb dona només hi van els nens o els *primos*. Amb les femelles la *incomoditat* és mitja vida. Fa il·lusió i quedes bé; una cadira, un balancí, un sofà, una taula, una reconada..., a terra. A tot arreu quedes bé i sempre pots dir: «Si fóssim al llit, negra meva!...» Totes s'ho creuen. Mentre que, si ets al llit, tens de pensar, i si no estàs a l'altura, ja pots plegar el ram.

Entre parèntesis: Aquest pensament val moltes peles. Es un principi gairebé científic. A mi em dóna molts èxits encara.

EL JEURE

La posició natural de l'home és l'horitzontal; la de la dona, encara més. Però veureu que la dona horitzontal, si no és una ximple, fa pessetes i disfruta.

La prova de què la posició natural del gènere humà és l'horitzontal, la trobraeu en què a l'home dret li roda el cap. No veureu mai ningú que us digui ajaçat que el cap li roda. No sé què fem drets, tants segles i segles!

Catalans, creieu-me: a jeure!

Potser ajaçats ens vindrà l'autonomia.

Almenys, esperem-la asseguts.

LES FIGUES DEL SENYOR TOMAS

FEA vuit dies que a casa el senyor Tomàs havien pres al seu servei una minyona molt eixerida i, per cert, molt llaminera.

Fruita o llaminadura que veia, ja havia de tastar-la.

I cert dia que varen regalar una plata de figues al senyor Tomàs, fruita que ell trobava exquisida, a l'entrar al menjador per menjar-ne, encara pogué veure a la minyona que treia la mà del plat i dissimuladament s'ajupia.

—No cal que facis el desentès, Maria, que ja ho he vist que volies pendre una figa! Que no veus que ja t'he vist la de sota?

HISTORIES D'OPERETA

EL PROVEIDOR DE LA REIAL CASA

ERA un dependent d'una perfumeria de moda. En la ciutat on passa l'acció d'aquesta història no hi havia cap perfumeria com «El Consuelo de la aristocràcia». L'Ismael, el protagonista de la nostra història, era un dels consoladors, vull dir, un dels dependents principals.

Una tarda—després de sortir de la botiga, arreglat i pentinat i enllustrat com un maniquí d'aparador de sastreria—l'Ismael es passejava, fent temps i fent dones, pel boulevard, en espera de l'hora del cock-tail de vermut.—En les operetes tot es fa a l'engròs, a lo senyor, i ni un dependent pot pendre mig torino, com aquí s'estil·la.—Passaven cotxes carregats de senyores i senyors públics: comtes, prínceps, dignataris, generals, cupletistes, ballarines, actrius, princeses. Totes, en veure al dependent de «El Consuelo de la aristocràcia», es giraven a mirar-lo, a mossegar-lo!, perquè a cada mirada li sortia un blau d'aquells que aquí en diem xuclets.

Ell, amb el seu jaqué, el barret de copa, l'orquidea al trau i el bastó a la mà enguantada, passava i repassava ferint cors. I qui diu cors, vol dir una altra cosa. De tota aquella col·lecció de dones guapes sortia un sospirar que enternia, i que hauria enternit més encara amb un aire de vals.

De sobte hi hagué un gran moviment. Algú va dir, al costat de l'Ismael:

—El rei! El rei!

I l'Ismael, que estava distret:

—Van dos duros.

Però no era el rei. S'havien equivocat. Era la reina, que venia d'inaugurar un hospital per als encostipats. L'Ismael es va quedar dret a l'acera, arrogant, en una pose magnífica, com si anés a cantar una romança d'aquelles que enterneixen a les porteres i a les senyorettes cursis.

La reina passava.

I al passar el va mirar. I al mirar-lo li va somriure. Aquell somriure volia dir: «Ai, quin bé de Déu d'home! Això és un home i no el carnes-toltes que tinc a casa!»

L'Ismael es va adonar de tot. Va pensar: «Ja l'he feta.»

Es va arreglar el jaqué, va posar els ulls en blanc i, gronxant-se com un balanci, va seguir darrera el cotxe de la reina. Que era una reina que estimava molt a tots els seus súbdits, sobretot si eren joves i vigorosos. De tant en tant es girava i mirava a l'Ismael. Així van arribar a la porta del palau. Els soldats van presentar les armes i el cotxe es va perdre en les amples avingudes del jardí. I l'Ismael plantat allà com un pal. Al cap d'una estona s'obrí una porteta i va sortir una senyora grossa d'aspecte de llevadora o cosa per l'estil. S'apropà a l'Ismael i li digué:

—A les dotze d'aquesta nit sigui aquí. Mudi's la roba interior.

Després d'aquestes paraules misterioses va desaparèixer.

Aquella nit a les dotze, que és l'hora de les

bruixes i dels enamorats, l'Ismael era a la plaça. Un bulto negre se li va acostar; del bulto en van sortir una mà i una veu. La mà li va agafar una de les seves. La veu li va dir:

—Veniu...

I així va entrar, després de córrer moltes sales i saletes, a l'alcova de la felicitat.

A les dues la mateixa mà el va anar a buscar i el va deixar en un corredor. L'Ismael feia unes ulleres que ni la dama de les camèlies en l'últim acte.

Va començar a caminar. Va passar el corredor, les sales, les saletes. No sabia per on sortir. Sua-va d'engúnia. De sobte dos soldats li barraren el pas. Li van preguntar com se deia, d'on venia, què hi feia allà en aquelles hores.

Ell, mort de por, no podia dir paraula. Els soldats l'agafaren, el baixaren a una mena de ferreteria.

Signant-li una enclusa, li digueren:

—Posa la llengua.

—Però...

—Posa la llengua aquí!

I l'Ismael la hi posà. Un dels soldats apretà un ressort. Del sostre va baixar un botó de foc. L'Ismael sentí una dolor vivíssima i es va desmaià. Al tornar en si, era al carrer i al peu d'un fanal. Va treure la llengua i va llegir en ella: «Proveïdor de la reial casa.»

TOT ÉS DEL COLOR DEL CRISTALL...

N Roc, home d'uns cinquanta anys, es conservava fort i robust, lo qual ell ho atribuïa a què en la seva joventut havia fet molta gimnàsia, adquirint un desenrotllo que molts li envejaven.

Feia cinc anys que havia quedat vidu, i per més que jurà a la seva Roseta, que al cel sigui, segons deia ell sempre que la nomenava, que no entraria altra dona a casa seva, trobava que li feia falta alguna cosa per a considerar-se feliç com era abans; li mancava quelcom amb què ell pogués desfogar-se quan tenia malhumor, puix tot sol com era no podia fer-ho, car ni les parets el sentien ni es planyien de les seves penes.

El senyor Roc cada dia es capficava més, i particularment a les nits li entrava una mena de trist i engúnia, que li donava un sanglot que no el deixava dormir.

Per fi, sense encomanar-se a Déu ni al Sant Pare, però, això sí, demanant-li perdó a la morta, decidí cercar una minyona, puix així tindria companyia i deixaria d'estar com un mussol.

La Quimeta, una noia de trenta anys i soltera (això de soltera només vol dir que no era casada), s'avingué amb el senyor Roc per a entrar a sa casa com a minyona.

Als pocs dies tot havia canviat: el senyor Roc ja no tenia trist i engúnia, i per les nits ja dormia més tranquil i el sanglot ja el deixava descansar.

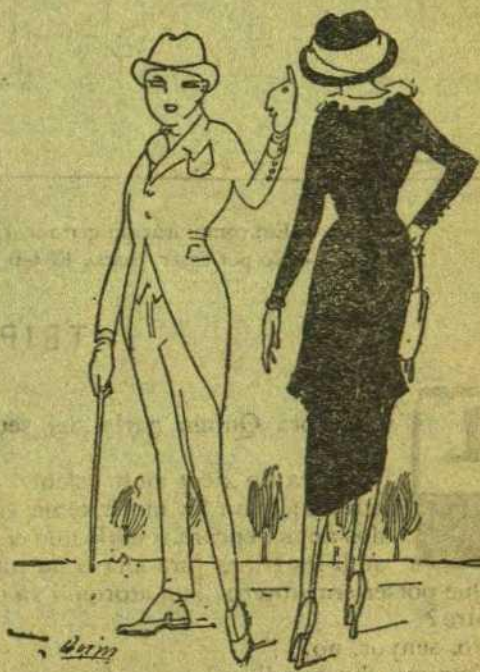
Darrera de la casa d'en Roc hi havia un petit jardí, i entre els arbres una figuera grandiosa, a l'ombra de la qual es podia passar alguna bona estona.

Un dia un atrevit bordegàs, saltant la paret, entrà a menjar unes quantes figues, i al moment que empenia la seva tasca entraren el senyor Roc i la Quimeta, i el noi no tingué altre remei que enfilarse figuera amunt i revestir-se de paciència. No s'apercibiren de res, i els dos, asseguts a la soca de la figuera, començaren a enraonar com si fossin un parell d'enamorats. En un moment que la Quimeta estava mirant cap al cel, veié el bordegàs i digué plena de vergonya i por al senyor Roc:

—Ai, senyor Roc! Un nen, un nen...

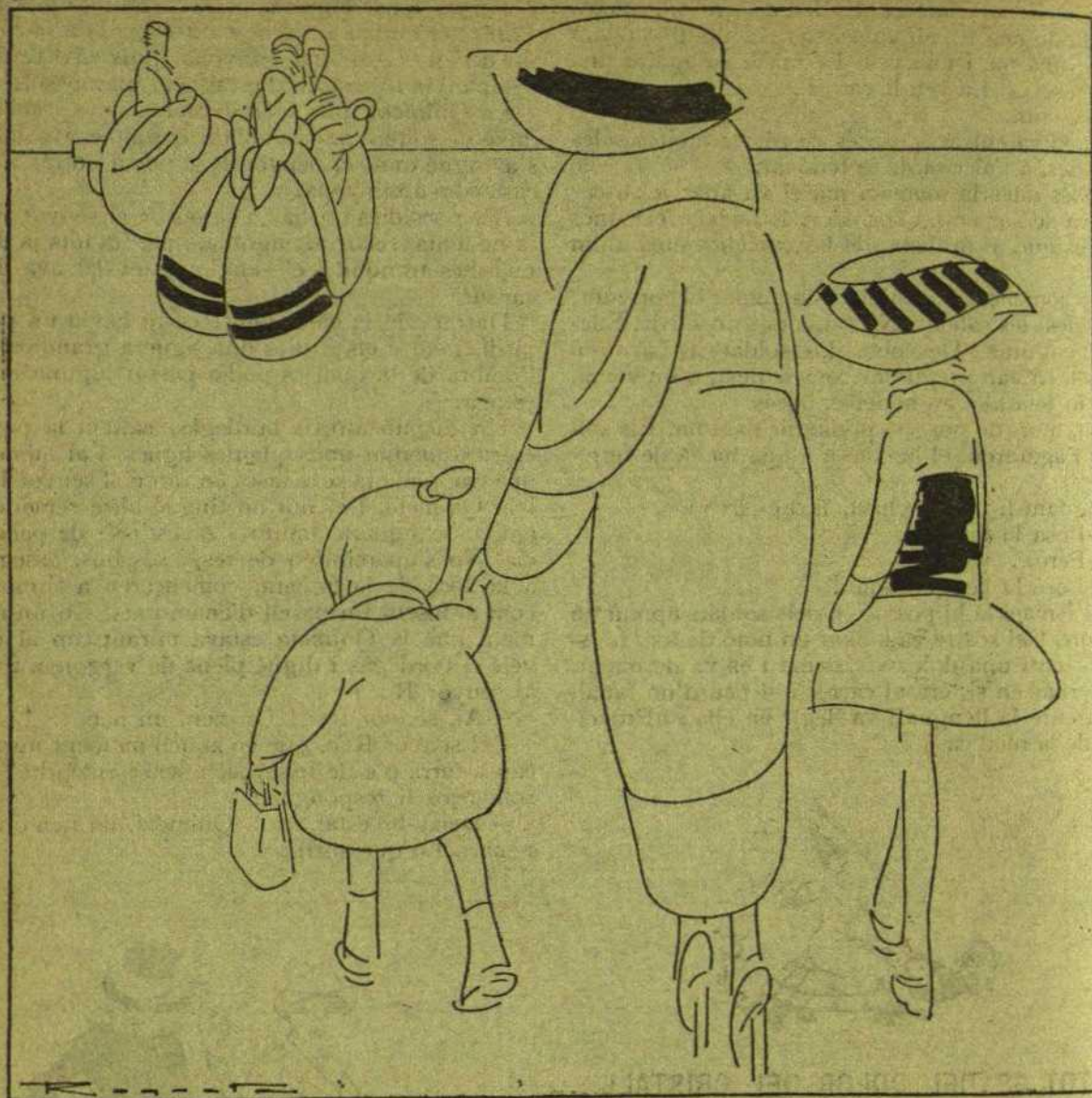
I el senyor Roc, que en aquell moment mirava cap a terra ple de frisança, i sense entendre's de romanços li respongué:

—Deixa-ho estar ara... Quimeta, un nen o una nena... Lo que surti...

—Al tennis vas, Lluís? I què és això?

—Doncs, mira: és un joc de pilotes; uns que juguen amb unes, i se les tiren...

—Em compraràs un germanet, mamà?

—No pot ésser, maco. El teu papà té la borsa del tot escorreguda.

TRIPES

A senyora Quima parla del seu fill i diu:

—Era un xicot molt valent i molt atrevit; quan va morir tenia vint-i-dos anys; encara sembla que el veig amb les tripes fora allà a la plaça!

—Que potser era «torero» i un «toro» li va obrir el ventre?

—No, senyor, no.

—Com que diu que li van treure les tripes a la plaça...

—Sí; a la Plaça de Catalunya, quan un camió el va aixafar.

L senyor Miralles fa temps que busca pis.

L'altre dia va trobar un amic seu i li preguntà:

—Encara no té pis, senyor Miralles?

—Ca, home! Estic de pega! Ahir me'n varen proporcionar un en el carrer d'Espolsasacs, i quan hi vaig anar per mirar-me'l, vaig trobar-me que estava ple...

—Ple de què?

—De xinxes!

BUSCANT PIS

AMB AQUESTA FRESCA...

LLETRA DE A. S. M.

I

A prop de casa hi ha un jove
 empleat de l'Ajuntament;
 és un xicot molt simpàtic,
 molt amable i molt atent.

Com que a casa estem en botiga, als vespres
 ell baixa a seure un rato en 'vent sopat,
 perquè a dalt del quart pis diu que s'hi torra,
 i això que no en té res, ell, de torrat.

I a baix prenent la fresca
 que passa pel carrer,
 a prop meu acostant-se
 va dient-me el trapacer:

Tornada:

—Amb aquesta fresca
 el cor se m'engresca,
 i voldria,
 Rosalia,
 que els seus pares s'adormissin
 i també
 que una estona s'apaguessin
 tots els llums d'aquest carrè.—
 I jo li dic:—Sí, eh?
 Que està de broma vostè!

II

Jo m'apresso cada vespre
 en rentar els plats aviat,
 perquè no sé què té el jove,
 que m'agrada, la vritat.

Prenent la fresca allí ens passem tres hores;
 i un vespre, tot pujant escala amunt,
 jo deia que eren sols dos quarts de dotze.

—Doncs jo tinc—va dir ell—les dotze en punt.

I recordant l'estona
 que a prop meu va passar,
 bo i tocant-se el... rellotge
 es posava a cantar:

(Tornada)

III

L'altre vespre m'explicava
 que ell a dins l'Ajuntament,
 com que no hi té gaire feina,
 hi està allí divinament.

I tot dient-me això, els dits feia córrer,
 perquè és molt llarg de dits en Salvador,
 i jo li deia:—No sé per què em sembla
 que vostè fóra bo per regidor.—

Ell bé prou m'entenia,
 prò, per dissimular,
 tot mirant les estrelles
 això degué pensar:

(Tornada)

LA ULLERA DEL «PAPITU»

VISTES PARLADES

Fa poca estona, quan els meus trastos
 jo preparava dalt del terrat,
 sento a la porta que tres pics truquen,
 i jo, aixecant-me, vaig dir:—Ja va!—

Obro la porta i se'm presenta
 davant dels nassos un guàrdia urbà.

—Muy bones tardes—em va dir l'home,
 que per cert feia cara d'edat.

—Seient pot pendre—jo väreig dir-li,
 veient que estava força suat.

—No; muchas gracias; no se molesti;
 jo no acostumbro mai a tomar;

pues vinc tan sólo a notificarle
 que a usted alguno le ha denunciado,
 i, per lo tanto, la seva ullera
 ara un arbitrio deurà pagar.

—I, per quin *santo*, si pot saber-se?

—Yo no puedo ara decirle más;
 eso son cosas del Municipio;
 y no me quiero con él ficar.

—Vostè fa cara de ser bon home.—

—Antes he sido municipal,
 y m'han puesto ara de guardia urbano,
 y siempre guardo la urbanidad.

—Doncs miri, guàrdia: com que m'agrada
 complí amb les cargues de la ciutat,
 pagaré arbitri per eixa ullera
 mentre no passi d'un ral cada any.

—Usted se'n burla.—Doncs miri, guàrdia,
 que no m'empipi té de mirar,
 que si les *sangres* al cap me pugen
 després em costen molt de baixar!—

Al sentir això aquell guàrdia, que encara guar-
 dava la serenitat que cal guardar en aquests casos,
 se'n va per baix, és a dir, per l'escala. Jo m'arre-
 glo l'aparell, em fico en el meu lloc i enfocó vers
 al Turó Parc.

Molta gent, molta musica
i molta verdor per tot;
fins vells verds veig que es passegen
per completar la verdor.

Veig en el temple que hi toca
la banda de Caçadors,
i veig també a l'altra banda,
fent conversa amb uns senyors,
la banda de «caçadores»,
especial per el Turó.

Veig en les muntanyes russes
parelles de bon humor,
que anant amb les vagonetes
aprofiten l'ocasió.

Veig una noia que crida
i al costat d'ella un xicot,
que, abraçant-la, diu:—Tu, calla,
i agafa't fort amb això.

Ara veig l'Atalaia del Tibidabo, una cosa molt
alta i molt llarga; ara deu funcionar, que veig
unès senyoretes i joves que pugen.

Ara són a dalt de tot. Ara baixen. Ells riuen
i una d'elles es coneix que diu:—*¡Qué emoción
tan grande cuando nos subían!*—Un altre diu?
—*Pero, no digas, que cuando nos bajaban la
emoción era espantosa.*—

Faig un canvi de rosca i em trobo en plena vis-
ta de la platja de la Barceloneta.

—Aquella andalusa m'ha dit que era un desvergonyit.
—Per què?
—Perquè he dit que m'agradava molt l'«Amer».

Allà a «San Sebastián» veig una dama
que es banya portant lentes i fins guants,
i sa filla amb rellotge de polsera
es fica a l'aigua; això deu fè elegant.
Veig un jove estirat sobre la sorra;
a prop d'ell una dona també hi ha;
ella li ensenya dugues carabasses,
i ell li ensenya un peix gros que té a la mà.

A dins d'una caseta
les púces una dona va matant.
«Sant Miquel», «Astillero», «Deliciosa»...,
que és bonic tot allò! Quin goig que fa!
Quin assortit de dones més garrelles!
Quins homes més peluts i més pelats!
Allà en els «Orientals», als banys de pila,
veig per una finestra un cas xocant.
Prenent bany de pila, una parella
una pila de coses allí fan;
ella és morena d'ulls i pits molt grossos,
i ell un barrut galant.

Potser a ell li agafa alguna cosa,
que ella li fa massatge per davant,
i té a la mà una cosa llepissosa
i d'un color molt blanc.

Ah, ja ho comprenc; li està fent la llimpiesa
amb sabó; una pastilla, marca «Gal».

També veig un banyer allà la platja
que a una xicota ensenya de nedar;
ell l'agafa..., ella crida... i es belluga...
i diu que massa endintre l'ha ficat.
Veig també una parella
que a can Faluga ha entrat a berenar;
al sortir d'allí dins, un recó cerquen;
allí el jove ho treu tot (lo que ha menjat),
i diu, mirant-se a ella:

—Això ho ha fet el molusc que m'has dat.

Veig els tramvies i autòmibus carregats de
gent que surt dels banys. Carn fresca, més fresca
que la que ens envien de l'Argentina. Qui més
qui menys, tothom ha posat el melic en remull.

A moltes dones encara se'ls hi veu el pèl mu-
llat, del cap.

I vaig recorrent les platges
de Badalona, Montgat,
Premià, Masnou, Ocatà,
Caldetes i Vilassar.
Quina afició, homes i dones,
també tenen en ficar
el cos a dintre de l'aigua!
Es veu que allí també van
calents de sangs i allí es tiren
per a rentar-se els pecats.
Tothom té allí una caseta
per vestir-se i despullar-s';
hi ha qui la té bastant grossa,
qui la té d'un metre escàs,
i si són molts que han d'entrar-hi,
també hi caben ben pitxats.
Veig allí dugues que prenen
pel darrera i pel davant
banys de sol, perquè se'ls torni

la pell forta; però hi ha un home que els diu, mostrant-la, que ell la té forta com cap.

Veig una parada de melons presidida per una dona, i al veure que els té tan grossos em recorda que tenim Sant Jaume a sobre i penso... penso enviar a dit sant aquesta quarteta:

Vós que teniu virtuts grans,
oïu nostres oracions
i ajudeu als catalans
perquè no ens manquin... melons.

P E P

D'ETIMOLOGIA

'ESCENA en un despatx; són les onze del matí, hora en què els gerents són a córrer la plaça; per sobre les taules no es veuen més que sandwiches, *Vanguardias*, setmanaris d'esports i PAPITUS.

En Tomàs és un xicot jove, pretensions, sense estudis seriosos que li puguin servir de base a cap carrera; però com que son pare i sa mare, junt amb la sort, o lo que vulguin, li van donar un talent espontani—cosa que els hi fa falta a moltes personalitats,—és inaguantable. Ell entén de tot i no sap res. Ell és revolucionari en tots els aspectes de la vida. Però, més que res, és un bromista.

Ara està entestat en fer veure als companys de despatx fins on arriba la tonteria de la gent.

—Figureu-vos que totes les nenes «bien» han dit la paraula *aspirina* sense avergonyir-se. I és que l'estultícia de la gent és molta més de la que hom es pensa. Escolteu, que escoltant sempre s'aprèn, i el saber no ocupa lloc—va dir rient, passejant una mirada per l'auditori, per veure si li prestava atenció.—La gent creu, perquè així els hi ha ensenyat la tradició i *los académicos de la lengua*, que, dit sigui de pas, tenen pa a l'ull, que *aspirina* és una paraula composta que vol dir *contra el foc*, o sigui, contra la febre. Pobrets, i que n'estan d'equivocats! Mireu, no sigueu mai tradicionalistes, perquè sempre seríeu obscurantistes.

Aquí les opinions es van dividir. Un tros de llonguet sortí disparat sense fer mal a ningú, i tothom mirà a en Jordi, conegut com a carll. Passà la tempestat i el nostre heroi continuà:

—S'han de creure i defensar els treballs moderns. Visca la llum! Acabo de descobrir que la paraula *aspirina* és una indecentada, però també una veritat com un temple. Fixeu-s'hi bé, perquè vosaltres, pobrets!, no esteu gaire forts en aquestes coses i moltes d'altres—els hi diu tancant l'ull esquerre i escopint pel costat dels llavis.—Aquesta paraula està composta de *as*, *piri*, *na*. La primera síl·laba és ben bé anglesa. Si no ho creïeu, podeu mirar-ho en un diccionari. O sigui, que *as* equival a *como*. *Piri* i *na*, són paraules gitanes, castisses, i és inútil explicar el seu significat, perquè, com a en Curro Meloja, *hasta los gatos lo conocen*. Així és que *aspirina* vol dir: **COMO PIRI, NA.**

Aquí s'acabà la conversa, doncs entrà el gerent i tenen de fer veure que treballen.

LA LLET DEL SENYORET

La senyora.—Encara és al llit el senyoret?

La criada.—Sí, senyora; no s'ha llevat encara.

La senyora.—Doncs, miri: porti-li la llet, però vegi que no se la tiri damunt del llit..., que després tot són taques...

—Per vostè estic tocat de l'ala, senyoreta!

—Ai, jove! Més tocada del que estic jo, no ho estarà vostè!...

DE DÍA: PRONTA AL LECO
DE NOCHE: BANCO NÚM. 19 DEL
PASO DE GRACIA

EDICIÓN DE BARCELONA
PRIME DIARIO QUE SALE UN SOLPE CADA SEMANA.

LO TENEMOS EN REPARACION
TENEMOS FINXO PARA ATENDER LAS
DECLARACIONES

Séa I

DIRECTOR BUENDIA Y GASSOL

Núm. 1430

LA TRAGEDIA TRAGICA DE BUENDIA

(La Redacción no cree una papa de toda esta mandanga que nos envía nuestro interomil correspondial señor Buendia y Gassol. Como es más embustero que calsones y las deja ir sin engaltar, no respondemos ni así de las essegalladas que defeca.)

Continto perdido. Bueno; muchas meucas ya me lo han dicho un gavadal de golpes que era un perdido, pero perdido geográficamente no lo había estado nunca. Y yo, la buena verdad, no sirvo para esto. Si me hubiera casado con una dida, sí que iría *per-dido*, pero ahora me hace tres cosas, que son las que hacen las horizontales de tres pañas.

El punto en que me encuentro me parece, así, a primer golpe de ojo, que es un punto filipino.

Por una banda hay un pedo de montes que hacen escurujir de pensar tan sólo que he de subirlos. La falda está llena de barrancos de aquello más hondos. A mí siempre me ha tirado el monte y el subir las falda, pero aquí, y un carnero.

Por la otra banda hay un lago de agua, con ocas y todo. La negra que me mantiene y que suerte tengo de ella—iqué suerte más negra!—tiene una oca enseñada que sabe jugar al tute. La llama Rina, y el pobre animal no le falta más que garrar. ¡Si me vieran tocando la oca Rina! El lago lo llaman Laguitza y mi negra le gusta mucho para pescar congrios. Siempre habla lo mismo: lago Laguitza, lago Laguitza. El otro día me preguntó:

—¿Has pescado algo, calabacín?

—De aquello más, sartén mía.

—¿Congritos?

—No, hija. Sin gritar.

Y por la otra banda hay una casa, que a la cuenta es un hospicio. Yo no me acuesto por allí porque la negra se empaña si voy. Por esto no les gario de la banda del Hospicio.

Yo ya tocaría el dos, ya; pero por todo el voltante de la barraca hay un bosque que es como uno que se deja timar (es tupido, hombres) y está atapaído de fieras. A propósito: ¿en qué se parece un tigre a un buque?

En ¡que zarpa!

Si a lo menos pudiera garrar con mi negra, pero no entiendo una papa de castellano y esto que lo chafa muy bien. Hablamos por señas, ¿quieren saber sus señas? (No su dirección, no, sino cómo la habilla de mimica). Pues ya os lo contaré cuando me vague.

El otro día me caí al lago todo badando y la muy morros de aquello, no quería sacarme.

Por fin me cogí a una etzevara y pude salir. Quería plantarla en seco, pero como estaba mojado, no pude.

—¿Por qué no me dabas tu mano?—le pregunté.

—Para esto debes hablar con papá—me dijo por señas.

—Digo ¿por qué carai no me sacabas del lago?

—¿Porque estabas como el pez en el agua!

¡Y si la vieran comer! Se afarta como un concejal. Aquel industrial que tiene aquel rótulo que dice «Diamantes *deborro*» no es nada a su costado. Y aquella tipa que canta aquello de «Como los railitos del tren...» tampoco. Y Linares Rivas, que dice «Como butres...» «Como hormigas...», tampoco. Cuando andrapa tiene

para una buena estonita. Se parece a un aeroplano... en ¡que ha pa rato!

Ahora que me viene. Tiene dos esclavos, uno del sexo bello y otro sin bello, o sean hombre y mujer. ¿Sabes en qué se parecen a una punta de París?

Pues en que es-clavo y es-clava. Le dije este chiste el otro día y me dió una torta. Algo es algo, que dice el alcalde en catalán.

Nada: que la paso muy prostituta y que si no me dan una ayuda, aquí haré la fin del musiu Urban.

¡Ya cale que os mováis! ¡Ah! Y antes de cerrar y barrar esta carta, os endiño unos cuantos chistes empecados de panza al sol y tomad la buena voluntad.

I. Un desmemoriado, ¿en qué se parece a uno que esté guillado que orine?

En que «no me-a cuerdo».

II. ¿Por qué el que sale del mar se siente espléndido?

Porque va *regalando*.

III. ¿En qué se semejan las casas buenas a una agencia de policía?

En que hay *en-Tressols*.

IV. Uno que camele a una, ¿en qué se diferencia de una butifarra?

En que ésta es una morcilla y éste un *a-morcillo*.

V. Una meuca que se diga Lola, ¿en qué se parece al ungüento del golpe?

En que «para Dolores».

VI. ¿El colmo de la aprensión?

Encontrarse una cabra y disgustarse.

VII. ¿Por qué los quincalleros siempre te dan la razón?

Porque *quincalla otorga*.

VIII. ¿En qué se parece un buen chico a un convento?

En que *no-riciado*.

IX. ¿Qué le pasa al que le endiñan mostazas en las piernas?

Pues que se queda amostazado.

X. ¿Por qué una costurera debe tener un perro?

Porque hay perros que siempre *bordan*.

Y sin más, dispongan de su afmo, y exemo S. S. S. Q. L. B. S. M. y S. P.

BUENDIA Y GASSOL

MANUEL, DIGO, MANUAL DEL CHISTE

CAP. XXII

EL CHISTE DE ERRATA DE IMPRENTA

Es uno de los más sencillos y cualquier sudado puede engiponarlos. Consiste en trabucar una letra a grado siente. Ejemplos:

I. Una boda ¿en qué se diferencia de Marruecos?

En ¡que en Marruecos hay combate y en la boda... *combite*!

II. Un elegante ¿en qué se diferencia de un marino de vela?

En que aquél tiene cuando menos una corbata y éste... una corbeta.

III. La mujer de uno, ¿en qué se diferencia de la escudilla de payés?

En que ésta es espesa y aquella es *es-posa*...

IV. El mes que viene, ¿en qué se diferencia del que está en la torre?

En que el mes en Agosto y el otro ¡a gusto!

V. ¿En qué se diferencia el pan que tenga coho días de una cosa muy alegre?

En que aquél es pan duro y ésta... *pan-dero*.

VI. La raza de uno, ¿se diferencia de un criado ensopido?

¡Ya lo creo! La raza... es... estirpe y el criado... es torpe!

VII. Dos que estén enfadados, ¿en qué se diferencian de uno que sea muy correcto?

En que éste ¡qué modos! y aquéllos... ¡quemados!

En fin: que esto resultaría una hojadelata de casa el Ancho. Háganse el encargo remenando las palabras que les endiño a continuacin y plegaremos más de hora.

Prisa y prosa. La mete y la mata. Destroza y destreza. Cubre y cobre. Asidos y asados. Cabello y caballo. Frescos y frascos. Capa y copa. Dominios y demonios. Tea y tia. Tula y tila. Manos y monas. Coriza y coraza. Esquila y esquila. Botella y batalla. Mulos y malos. Sapo y sopa. Berro y barro. Taza y tiza. Coros y caros. Pasta y pista. Rosa y risa. Blasa y blusa. Rabes y rabos. Muros y moros. Catalina y catalana; y un pedo más que esgarra. Ya ven si cuesta poco hacer barrilla lingüística. Todo es soplar y hacer botellas.

AVISOS de ADMINISTRACION

— A todas nuestras amables suscriptoras, rogamos que, por haber perdido nuestros libros al 7 1/2, nos digan qué día les cae el mes. Es un favor que les agradeceremos muy, pues ahora vamos vendidos.

— Un sudado de esta casa habló días pasados de una prima que se empecó. Y ahora recibimos un gavadal de naipes preguntando por nuestra prima. Esta vive con un fulano bien y no está por broques.

— Esquelas mortuorias. Se reciben a todas horas con aquella satisfacción. Más baratas que en La Vanguardia y sobre todo más alegres.

— Rogamos a nuestros suscriptores que estén en descubierto que se cubran. ¡Ah! y si son galantes, que cubran a nuestras suscriptoras.

— Hemos recibido de P. P. W. a la memoria de su diñada suegra 3'25 pesetas, que hemos repartido entre 269 familias necesitadas.

CORRESPONDENCIA DE «EL DIA BÉTICO»

Pascual: No, un *drama-turc* puede ser griego o ruso también.

Un sevillano: En efecto. Sardanapalo fué el inventor de la sardana.

A. B. C.: Esto de que Wagner se semeja a un juego de cartas, en que «Tristano e I-sota, cavall i rei» es más poca suelta que un encostipado.

Una pequeña: No se apure. Ya crecerá. Aquí decimos que «Quan un home es casa, es tira a la dona».

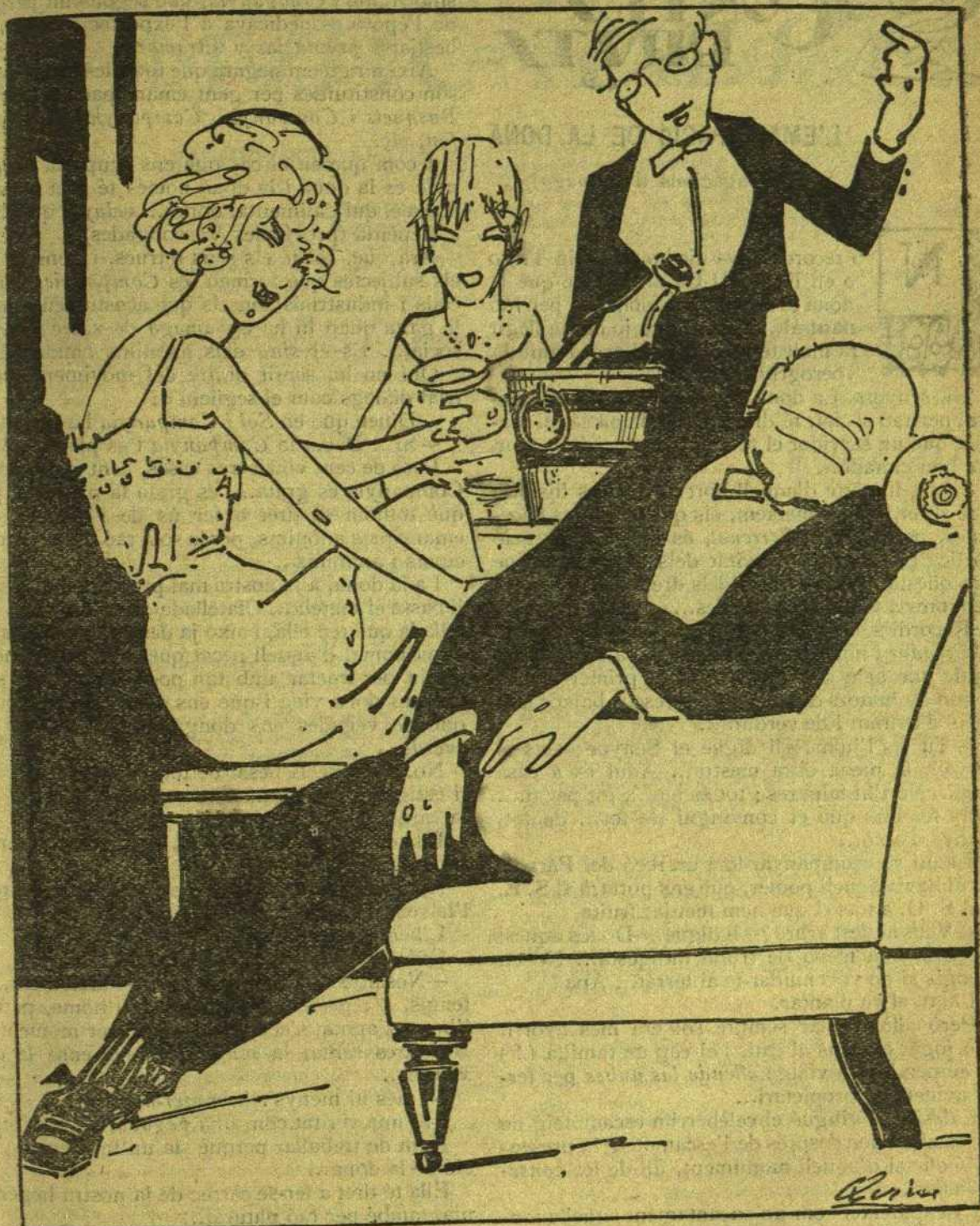
Roca: ¿Una escopeta le han regalado y aún se queja? Ya tiene para ir tirando.

Un tatanero: El literato catalán que hace más dinero, es Guanya-béns. No lo duden.

Una meuca: ¿Que le ha extrañado ver en el Salón Automóvil, en un stand, un remado de Benz? ¿Qué quiere que le diga!

Un empleado: No lo dude ni así. El año más funesto para un empleado es *Fase-sentia*.

Un suscriptor: ¡Ahora le hacen el mango! ¡Pedirnos una fulana! ¡Antes le dábamos una sotana!

—Li han pujat els vins al cap!
—Després li baixaran!

L'EMANCIPACIÓ DE LA DONA

(Divagacions d'un vago)

No recordo si va dir-ho en Felip Trigo o en Ramon i Cajal, allò de què la dona té dret a l'emancipació per raó natural... Sols sé que jo ho he llegit fa molt temps i estic d'acord amb la «perogrullada».

Sí, senyors. La dona, sigui per raó natural, sigui per raó social, té dret a l'emancipació, el mateix que un servidor el té a no pagar cèdula, com tot bon ciutadà...

El fet històric d'aquell hort no menys històric que el fet, i que coneixem, els qui tenim les beceroles, per *Paraiso Terrenal*, és una demostració tàctica (?) de la positivitat dels arguments que fan qüestió d'amor propi dels drets que tenen les senyores a viure emancipades...

Recordi's el procés gràfic que tingué lloc entre el *Creador* i nostre pare *Adam*—el pare més sicalíptic que hem conegut,—quan el primer feia al segon els honors d'aquells pintorescos baixos atapeïts d'aviram i de verdura...

—Tu ets l'home—li digué el Senyor;—ets el cervell, la meua obra mestra... Aquí és a casa teva... No t'hi falta res; tot és teu..., tot per tu... Pots fer l'ús que et convingui de tot... de tot, menys d'això...

I aquí va acompanyar-lo a un recó del Paradís on hi havia aquell pomer, que ens portarà al S. E. o al S. O. a tots el que hem menjat fruita.

—Veus aquest arbre?—li digué.—Doncs aquest arbre fa una mena de fruita indigesta... No en mengis si no vols mudar-te al terrat... Apa!

I aquí el va plantar.

Però allò d'estar sempre sol era més avorrit que jugar cigrons al cau, i el cap de família (!) va emprendre un viatge *allende las nubes* per fer-ho avinent al propietari...

I aleshores vingué el celebèrrim escamoteig de la costella i poc després de l'escamoteig la presentació oficial d'aquell monument, fill de les *consequències*...

I va aparèixer com un encantament aquella tonteria de dona que digeri fet a la romana el cervell del pobre soci *Adam*, l'obra mestra del *Creador*.

—Aquesta és la teua companyia — li digué aquest fent la presentació.—*Trátala con cariño, que es tu persona.*

Aquella dona era *Eva* l'emancipada.

I *Eva* era també la *companyia* d'*Adam*.

Ben mirat, doncs, la raó social—i permetin-nos la figura—que explotà per una temporada les gangues de l'esmentat *Paraiso*, no era *Adam* o *Eva*, sinó *Adam i Companyia*, que segons un pergamí de l'època es dedicava a l'exportació de fruita i bestiar a *provincias y ultramar*...

Així ningú em negarà que totes les *Companyies* són constituïdes per gent emancipada... Vegi's: *Busquets i Companyia*, *Companyia del Gramòfon*, etc.

I com que en el cas que ens ocupa la *Companyia* és la dona i la dona només té dret a explotar-la el qui l'alimenta, doncs... *velay*!, que diuen a Azpèitia (províncies Vascongades).

Ara que, tot té els seus retrucs, i generalment els subjectes que formen les *Companyies* comercials i industrials són els que acostumen a parlar la galta quan hi ha un *amago* de xàfec a la raó social... Es el *sino* dels anònims emancipats...

Qui no ha sentit dintre del moviment industrial diàlegs com el següent? :

—Diuen que en *Sol i Companyia* ha plegat.

—Sí... Deixa la *Companyia* i es planta sol.

Però de cent vint-i-tres casos, cent vint-i-dos la *Companyia* es grata..., es grata la pistolera, perquè tothom té dret a fer ús de l'esquena dels emancipats anònims, per la sola raó d'ésser emancipats i anònims...

I a la dona, a la nostra mai prou llorejada dona, li passa el mateix... Clatellada que s'esgarria, clatellada que rep ella, i això ja des de l'encantament de la poma, d'aquell pecat que, ben mirat, no és motiu per tractar amb tan poc mirament el sexe que ens dóna vida i que ens dóna humor, encara que de vegades ens dongui algun *amargo recuerdo*...

No, senyors. A pesar de tot, ella no mereix que li estiguem refregant constantment el pecat per la cara... No hi ha dret!

Ella és una costella nostra, és una part del nostre cos...

Això vol dir que, tot i despesa de nosaltres, l'havem de portar a sobre...

L'hem d'emancipar.

Què fariem sense la dona?

—Nosaltres — deia una *bien* — arribarem, un temps, a representar el paper de l'home, perquè l'home s'agota, s'acaba, s'escorre per moments... Nosaltres serem la *mujer-hombre* sense la *dai-xonses*...

Ni més ni menys: la *mujer-hombre*!

I és una veritat com una *pagoda*, sí, senyors...

Hem de treballar perquè sia un fet l'emancipació de la dona...

Ella té dret a fer-se càrrec de la nostra hegemonia, també per raó natural...

Hem de fer que tingui un valor mascle...

...I que un dia elles... ens puguin mantenir a nosaltres...

Velay! !...

TEATRES I MUSIC-HALLS

XAFARDERIES TEATRALS

Si hom cregués en bruixes, descobriria una nova llei metafísica que podria servir de norma als autors dramàtics. Les obres que com a títol porten nom de bèsties, gairebé tenen assegurat el succés.

L'èxit més ressonant del gran poeta francès Edmond Rostand, el va tenir amb una obra zoològica: «Chantecler». Altra obra estrangera d'èxit gros va ésser «L'ase d'en Buridan». Vostès replicaran que aquí hi ha molta gent que també prospera fent l'ase; però una cosa no té res que veure amb l'altra.

De cosa nostra podem citar com a proves d'aquest experiment, «Las Golondrinas», «El gato montés» i «La ventafocs».

—Home, «La Ventafocs» no és cap bèstia!

—Però és una bestiesa, i no em negarà que ha tingut èxit.

Es a dir, que si els nostres autors, en lloc de trencar-se el cap rumiant la mostra, cada volta que volguessin escriure una comèdia se n'anessin al «Parque» a veure la col·lecció zoològica, i triessin una bestioleta d'aquelles com a títol, estic segur de que la regeneració del teatre seria un fet.

Es clar que això m'ho ha suggerit el triomf espatarrant que ha obtingut en Marquina amb l'estrena de «El pavo real» al teatre «Goya».

Tothom ha convingut en què és la millor obra d'en Marquina. La bellesa de l'assumpte, que és una llegenda oriental plena de suc com un préssec literari, passa davant dels ulls del públic vestida amb la pompa i la sonoritat d'uns versos inspiradíssims, d'aquells que fan pessigolles a l'espina.

No et dic *tinya*, com els hi agrada a les senyores això de les pessigolles.

A mi, una va dir-me que «El pavo real» li donava tant gust com el seu marit.

Així, es comprèn les empentes que el dissabte a la nit hi havia a l'estació per a despedir sorollosament a l'autor.

Dames i damisels van oferir-li xamosos pomells de flors, i va faltar molt poc per a que li toquessin... la «Marcha Real».

(Males llengües diuen que ja se l'havia feta tocar en un camerino del «Goya».)

Al «Bosque» hi fan «El príncipe Carnaval», crec que amb molt èxit de taquilla, però això no té res de particular. Lo que sí és digne d'anotar-se, és que en companyia d'aquest príncep ha tornat a Barcelona la immemorial tiple còmica Adela Taberner.

De sobte, la visió d'aquest nom, anys ha desaparegut de les cantonades de la nostra ciutat, ha remogut els meus llunyans records de l'adolescència, quan, després d'haver vist al teatre «Nuevo» «El arte de ser bonita», me n'anava al lliit, i abans d'adormir-se lliurava una descomunal batalla amb mi mateix, fent-ne barallar cinc contra un. Ja se sap que sempre guanyaven els cinc, i a l'endema, quan entrava a classe, tots els companys em dien:

—Quines ulleres que fas!

Al «Tivoli» han donat permís a «La Marieta de l'ull viu» per a que se n'anés a estiuar uns quants dies, i en lloc seu han reposat «El misteri de Saint Cloud, o el crim del Pegot», que és un drama que fa pixar de riure.

Al «Victoria» es segueix aplaudint «Los caballos negros»

—un altre títol de bèsties que ha tingut èxit,—i al «Còmic» continuen sent plens amb la revista «Que és gran Barcelona!»

Per cert que, ara que hi som, anem a reparar una injustícia. Cada nit s'aplaudeix sorollosament la passada d'un tramvia elèctric, que talment sembla de debò per la marxa vertiginosa que porta.

L'èxit d'aquest *truco*, indubtablement és del senyor que fa córrer el tramvia—que no sabem per què no surt a saludar,—i com que abusant de la modestia del veritable *tramviari*, en Pinto fa córrer per la Rambla que és ell, nosaltres hem de negar-ho, i fem constar que el vertader pare de la criatura és un senyor que es diu A. A.

Ah! Ah!

L'HOMME DE LA CONXA

MUSIC-HALLS

ESTEM en plena canícula. I si no hi estem, m'han enganyat. El cas és que fa calor, i s'han valgut d'això per a enganyar-me.

Els music-halls estan tots convertits en jardins d'estiu, amb brolladors, arbres de paper verd i aïret mecànic de ventilador giratori. Això fa que els clients que no són a Montcada amb la senyora, siguin al «Palace», a l'«Edèn», a l'«Apolo», a l'«As», etc., amb l'altra senyora o senyoreta, cercant la fresca de les fonts de paper de plata i del ventjol elèctric dels ventiladors, a l'ombra dels arbres de paper fi. Jardins d'ensomni on, en lloc de cantar-hi els ocellets innocents, hi canten, com a Bolívia o a Tampico, uns *alloritos* més o menys virolats, que mengen sandwiches de filet i llet amb melindros, i unes delicioses cacatues que saben destapar ampolles de xampany.

A l'«Edèn» anuncien una sensacional atracció titulada «Las Estatuas vivientes; esculturas animadas». Jo ja hi voldria anar pel tros. Es deura veure cada llorell enferrinat que farà por.

El petit Bertini ha tingut molt èxit a càl senyor Buxó. Exit merescut, val a dir-ho. Es un noi que si creix—jo crec que sí que creixerà—donarà dies de glòria al teatre de les *variétés*.

Al «Novelty», la Fernandita del Valle segueix donant lliçons de ball clàssic amb les cames.

Al «Folies Bergère» la Garzon ha fet també un èxit definitiu. Conxita, si apretes, també arribaràs molt lluny. Pensa que, apretant, la Raquel, des d'aquí on ets tu, va anar a París.

Les artistes bones i guapes, apretant, podeu anar on us dongui la gana.

Veig que a l'«As» s'han decidit també a inaugurar una «terrasse» i anuncien que donen cafè moka amb gotes i la Bíblia en rústega per la mòdica quantitat de quaranta cèntims.

Al «Monte Carlo», la Bery-Frey fa les tres últimes del seu èxit «La dona de tothom», que no és ella ni molt menys, perquè, si fos de tothom, hi hauria cua com si s'hagués fet saca de caliquenyos.

La Pepita Fons rumbeja que rumbeja al «Royal». El senyor Pepet diu que a Terrassa els dissabtes fan un tren especial per a veure el ventret de la Pepita rodant al so de la rumba. Diu que sembla un molí de vent.

Del «Català» de la Rambla, ni goso parlar-ne. Allò és

la transformació més portentosa que mai hagueu vist. Com us ho diré jo? Es com si un adrogueret modest hagués tret la grossa de Nadal tres anys seguits tot el número, i de passada se li hagués mort un oncle, dues ties i set o vuit germans a l'Havana i cada un d'ells li hagués deixat una fortuna.

Oi que, en aquestes condicions, aquell adrogueret aniria mudat de cap a peus que no el coneixeria ni la mare que el va posar al món? Doncs amb el «Català» ha passat quelcom semblant.

Riguin-se de l'«Hotel Ritz» del «Royal» de la Rambla i de càl marquès de Comilles!... Res! Aigua calenta!

EL POBRE LANDRÚ

RECORDS TÈTRICS

EL vaig conèixer en una taverna del barri de la Villette, el baluart de totes les depravacions, de totes les misèries sifilitiques de París. Jo, encara que tendre en aquells temps, delatava de seguida els embats instantius que foragitaven la meua medul·la. Ja començava deixant-me dominar pels instints sàdics, i forçosament, al trobar-me davant d'un ésser d'identiques degradacions, m'hi sentia atret per un lligam de simpatia.

Parlàvem de coses indiferents, però aquells ulls em revelaven la magnanimitat d'un sàtir pode-

rós. Volia apartar-me d'aquell encís, però era impotent. I cada dia, a les dues de la tarda, anava a escoltar la paraula fàcil i calenta d'aquell home que devia marcar una fita en la meua vida.

Passaren anys, mesos i setmanes, i el record d'en Landrú no em deixava, com si els pèls d'aquella barba de bruixot s'haguessin embrollat en el meu cervell.

Vingueren els jorns en què els seus pecats es revelaren arreu; vingué l'execució, i d'aquell llustre ençà servo a la memòria la visió d'un carro feixuc pujant la ruta del cementiri en un dia de boira baixa i amb el cos decapitat a dintre.

A pesar de sentir per ell una aversió gran, hauria volgut que el seu enterrament hagués revestit gran pompa; desitjava que se li fessin els honors que s'han fet a molts, més indignes que ell, menys genials, però que han tingut la sort de veure's emparats per la injustícia dels que manen.

Era dolent; era infernal; era el comble del sadisme. Però, amb tot, era un vertader heroi, l'home sobrenatural mereixedor d'un sol honor a canvi de tants deshonor.

Un jorn, quan cregué haver pres possessió en mi, m'emmenà a casa seva. Després de recórrer carrers i carrerons, entràrem en un portal estret i humit. La cambra era reduïda i baixa de sostre, amb un llit que semblava un catafalc, llenya per tot arreu i una destrat en un recó. Jo tremolava com la bandera negra issada al frontis d'una presó en dies de carnisseria. Les seves mans ossoses començaren a regirar trastos en cerca de quelcom enigmàtic. Esperava veure vestigis humans: un cor, un cervell, una llengua... Quan s'ajupia sortia de la seva gorja un bleix pesat, com de remordiment o de satisfacció bàrbara.

Desalentat al veure que resultaven infructuoses ses recerques, redreçà el cos i s'exugà el front amb un mocador tacat de sang.

Tregué de la tauleta de nit una llanterna, l'encengué i sortí al pati, deixant-me perplexe, espantat. En obrir que s'havia deixat el mocador damunt del llit, vaig agafar-lo febrós per a constatar més bé si era tacat de sang, acabant per somriure al veure que era ornat de floretes vermelles.

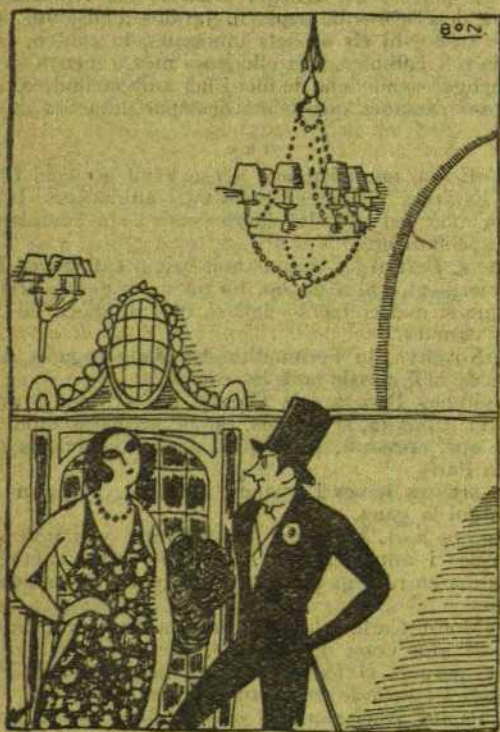
Entrà de nou amb un aspecte feréstec, apagà la llanterna i, després de rumiar una mica, s'il·luminà el seu rostre i ficà la mà en el gerro del tocador rònc.

Per fi anava a veure una prova dels seus crims. Vaig apuntalar-me a la paret per a no caure, esperant la sinistra troballa que en Landrú volia presentar-me.

Tregué la mà del gerro, i, sense deixar-me veure bé el que era, s'assegué en el llit. Jo tancava els ulls per no desmaiar-me, fins que, revestint-me de valor, els obro, i, oh, què vaig veure!

El pobre Landrú donant crostes de formatge a una rateta tan blanca com la formosa realitat que acabava d'il·luminar-me.

FAUNE VELL

—Què saps de la Lluïsa? Què fa ara?

—Ca! Res! Ma...ma...a...rrat...xa...des...

Resseña detallada, exacta i novel·lesca de lo succeït a la plaça l'últim diumenge.

PROLEG

L'AFICIONAT a la «festa brava» té dues característiques ingènites que el diferencien de qui no ho és; aquestes són: la propensió a dir «Ooolé!» i el costum de concedir gran importància a petits detalls que no en tenen cap; no falla; vostè diu un xisto davant d'un taurófil, i de seguida farà «Ooolé!», estarà a punt d'agafar-vos un auto, i ell, al moment que escapa, no perdrà l'ocasió de llençar un «Ooolé!», mentre el xòfer fa disquisicions sobre la vostra progenie; així sempre. Igualment exacta és l'altra qualitat; un conegut nostre es va casar amb una «entretenue» sols per sapiguer de quin color tenia els calçotets un «astro coletudo» que la «visitava»; després va adonar-se que ella no s'hi fixava prou i es barallaren. Ara, a nosaltres ens passa un cas semblant; no hem vist uns calçotets d'home, però hem estat a punt d'un *casus belli* per haver dit en aquesta secció que els «toros» fogejats el penúltim diumenge eren el tercer i cinquè, en lloc del quart i sisè. Ves si té... hemols la cosa! Prou que sabíem l'ordre «cremalgic» i perxò mateix vam alterar-lo; a nosaltres ens fa fàstic l'ordre, sia la que sia la seva denominació; som «cotxe-volquistes» legítims; som d'aquells que, com el «Cinto» de l'«Amichatis», volen «rebotar-ho tot», encara que de vegades ens toqui rebre; vam estar moderats en l'errada i àdhuc hi ha qui se n'ha ofès; perdó, que no tornarem a fer-ho, per allò de les contemporànitzacions oportunistes, que diu el nostre amic «Paquito»; però protestem amb tota energia de què se'ns posi en evidència per un defecte d'enumeració, que a ningú afa-voreix ni perjudica.

CAPITOL XVI

I ja en el terreny de les digressions, parlarem una mica d'una personalitat predilecta del públic taurí: l'empresari de cavalls; generalment aquest és un pobre home panxut, que fuma «puro», porta brillants i és més animal que tots els de la seva «ganaderia»; malgrat això, tothom veu en ell una mena d'«alimaña» a qui s'ha de fer la «cusca» de la millor manera possible; res no acontenta tant un «aficionado» com poguer dir: «Avui, l'empresari de cavalls l'ha dinyada»; i, naturalment, quan, ara fa dos anys, varis senyors acordaren exigir per a la «lidia» cavalls de cursa, la idea va tenir un «llenç»; hom es figurava a en «Barretina» cavalcant sobre «Bon Papà» o qual-sevol altre, i molts van pensar que, d'ésser així, podien els picadors anar a sota dels cavalls, per la mateixa llei que ara van a sobre: la llei de la selecció; fou una gran llàstima que el conservadurisme ambient s'oposés a una innovació com aquella, que, afegint-hi la segona variant, hauria restat arguments als defensors de les arengades solfpedes i als dos o tres boigs que encara llegeixen les ultra-produccions d'en Noel.

La manca de «valor cívica» ha permès que les coses segueixin d'igual forma, i la única víctima ha sigut l'esmentat empresari hípic, al qual cada dia s'exigeix lo que no pot donar: potser arribarem a demanar-li que abans de fer sortir els seus «pupilos» els hi ensenyi l'anglès, vagin perfumats amb «Oppoponax» i estiguin inscrits com a socis protectors de la «Unión Monárquica». No hi ha dret, companys! Per a lo que se'ls fa servir, ja en tenim prou; en països on no es coneixen les «corridas», hom menja carn de cavall; aquí, quan l'animal surt a la plaça, ha perdut fins la cua, ja no té carn i ens evita el disgust d'haver-lo de digerir després de mort.

De totes maneres, la Redacció de PAPITU, que sempre es preocupa dels grans problemes latents, ha trobat una fórmula; veieu-la:

El dia anterior a cada festa, mitjançant sorteig entre els que ho sol·licitin (que ho seran tots), s'esculliran vint o vint-i-cinc «aficionados» heroics, els quals entregaran *ipso facto* la sagra, convenientment equipada, a l'empresa, per a que, després d'un reconeixement que practicarà el veterinari de torn, reemplaci els «equinos» en el primer terç de la «lidia»; no s'admetran exemplars que pesin menys de cent deu quilos i també seran rebutjades com a malaltes les que no mosseguin ni cridin, o no els agradi el bifecc amb patates; en canvi, tindran preferència les que portin perruca o sien llegidores de *La Acción Feminista*.

Així ens divertirem més nosaltres, patirà més el «toro» (no hi ha dubte) i haurèm resolt una de les més grans complicacions que sofreix la humanitat. Què vos sembla? Oi que som llestos en aquesta casa?

I ara penseu-vos-ho bé, tal com mereix tan «lluminós» acudit. El senyor Ubach ja hi està conforme.

EPILEG

Ah! No vulgueu sapiguer el resultat de la darrera funció; l'encapçalament d'aquestes ratlles és un «mito»; com que ahir era festa, ens vàrem fer engiponar les «Banyes» dissabte, a fi de què el pe.iòdic entrés en màquina anticipadament, i, és clar, ningú trobarà estrany que del què va passar no en diguem paraula.

Després de tot, prou que deuen saber-ho tots els que anaren diumenge a les «Arenas».

ULLS

—Veus aquella dama tan elegant que hi ha en el segon *palco* del primer pis? Doncs li van fer una operació a la vista i ara porta un ull de vidre.

—La del *palco* del costat també sembla que no té la vista natural; vols dir que no porta un ull de vidre també?

—Aquella en porta un de vidre i un altre de vellut.

INFIDELITAT

En un music-hall. Parlen dues flàvies.

- On tens el teu amic, avui?
- Em sembla que m'enganya!
- Amb qui?
- Amb la seva dona...

(De Bühnen Lust.)

- Et presento un amic!
- D'infància?

(De Le Rive.)

COMPARACIO

- Per què no vol estimar-me una mica, Amèlia?
- I ara! Pensi amb la seva dona, senyor baró!
- Justament, perquè hi penso!

(De Flirt, de Berlín.)

- Es a dir que, demés que ella li va obrir la borsa i el cor, encara li haveu obert el ventre?

(De Le Journal Amusant.)

- Els nens, és veritat que surten de sota una col?
- De vegades de sota un nap.

(De Le Journal Amusant.)

- Deixa'm un lluí.
- I ca! Si ahir ja te'n vaig deixar un!
- Oh! Es que el d'ara el volia per tornar-te el d'ahir.

(De Ruy Blas.)

MARIT I MULLER

- Un altre barret? Tu vols arruïnar-me! Això ja passa de mida! No penses més que en adornar-te el cap!
- Què! Preferiries que t'adornés el teu?

(De Sect, de Viena.)

INNOCENCIA

—Et juro que, fins que em vaig casar, no havia vist mai res de cap home!

—Vols dir?

—Es ben cert. Totes les cites que em donaven els xicots, les teníem en llocs foscos!

(De News Wiener Witsblatt.)

LA TEORIA DE DARWIN

Parla un savi:

«Es molt fàcil posar d'acord les llegendes bíbliques amb les ciències naturals. Segons els darrers descobriments, Adam no va ésser qui va menjar la poma d'Eva. Al contrari; aquesta la va donar a un gorila. Així, la teoria darwiniana queda perfectament explicada...»

(De Simplicissimus.)

UN MALENTÈS

A un senyor que passa pel carrer li surt per sota els pantalons una veta dels calçotets i un noi l'avisava dient-li:

—Senyor, miri què li cau...

El senyor, pensant que l'enganya, respon:

—Cull-ho!

El vailet, pensant que ha dit una altra cosa:

—Carat, quin senyor més malparlat!...

*** De La Vanguardia:

«Perro lobo, muy amable, se vende...»

Res: un gos per a demanar-li cinc duros!

*** De La Vanguardia:

«Fonda Tal. Siempre hay cuartos disponibles...»

Tan malament que anem nosaltres de quartos! Hi anirem.

*** Un rètol que havem vist prop de l'Hospital Clínic:

«Se arreglan corsés, comestibles.»

Quines cotilles deuen ésser aquestes?

*** D'un diari de Sant Sebastià, en la secció titulada «San Sebastián hace 30 años»:

«28 junio. En este día del año 1813 el general francés

Rey, que mandaba la guarnición de San Sebastián, ordenó el incendio...»

Carai! De 1813 a 1922 van 109 anys! I allò dels 30?

*** De El Diluvio:

«Esto no obstante, como ya ha sido reconocido que Barcelona es grande, y que hay público para todo, para no recurrir a los trópicos que se acostumbran a usar en estas fechas, diremos que los espectáculos públicos se vieron concurridos y las calles animadas.»

No diguin, que això dels trópicos és de primera!

Si vol calçar bé, elegant i a bon preu,
compri les seves sabates a la fàbrica

CALÇAT IDEAL

NO HI HA MILLOR

37, ARIBAU, 37 - Telèfon 2824 A. i 3888 A.

Margot: Està molt de broma, vostè! Es veu que li van bé tots els negocis!—Rita Maca: No, prenda, no. Aquestes coses no fan pel nostre tarannà.—K. Bro: Si els versos no fossin coixos i mal feta i, demés, tinguessin gràcia, els hi publicaríem. Paraula.—Un de Lloret: Catxassa, home, que hi ha més dies que llonganisses!—Rascabony: El ninot és molt fluix, i nosaltres fem com les dones: no hi estem peles ninots fluixos.—K. K.: Ara vegi! Ja ho sap el seu papà? No sigui dolent!—Tres corriols sense peles: Tant és que risqui com que rasqui.—Samarreta: Li ficarem el més llarg. Nosaltres sempre acostumem a ficar el més llarg.—G. Pet: No ens vingui amb romanços d'aquesta mena.—Els del palco núm. dos: Que han sigut molts per a engiponar aquest «esperpento»? Essent així, els haurà tocat molt poca bestiesa per barba.—Lakagamos II: La xafarderia no està gens malament, i, si hi cap, la posarem. El demés..., ni amb «coldcream».—Puça Roja: Ens han recomanat que guardem el secret, i nosaltres, muts.—Bibales: Ara «begi»! «Boli» dir? Ja li dic jo que es «beuen» unes coses!—A. B. C.: Potser arreglades podrem aprofitar-ne un parell.—Sta suats: I tan suats! Al cove!—Camandules: No ens acaba de fer el pes. Almenys n'hi falten tres unes!—Zopes: Anirà, si Déu vol.—Podrit: Ouidi'a. No badi. I no escrigui, que no li pot ésser bo.—Erehomo: No s'escrigui així, minyó! Ah! I no confongui els pobles!—Pius Pou Pi: No farem res. Un altre dia, germà.—Rascleta: Ho trobem molt ensopit.—Carmeta: I que n'és de plaga vostè! Que es creu que ens encera? És un masele com nosaltres. Amb la lletra l'havem conegut.—Pura, Costa i Virginia: Hi ha de tot: dolent, pessim i detestable. Què hi farem!—Una apata...cària: Vagi en nom de Déu, bona senyora, i no ens dongui aquestes males begudes!

En queden un reguitzell.

VALLERS GRÀFICS COSTA, COMTE DE L'ASSALT, 45.—BARCELONA

Cerveseria Restaurant "LA PATRIA"

CARRER DE SEPULVEDA, 183, i MUNTANER, 2 i 4 :: :: TELÈFON 2044 A

Serveis esmerats a la carta i per coberts. — L'únic lloc on es gaudeix sempre d'una temperatura agradable. Menjadors especials per a banquets, bateigs i casaments. Tauletes individuals en el magnífic jardí-terrassa.

Bar = Restaurant = Charcuterie l'Atlántida

PLAÇA LESSEPS, 4

Gran terrassa • Coberts a 3'50 i 5 ptes. i a la carta

Obert tota la nit • Concerts • Autos

TEATRE COMIC

Espatarrant companyia de sarsuela, operetes i revistes dirigida per Enric Bedt

Grandiós èxit de la revista d'actualitat palpitant, en un acte, 5 quadres, 2 sub-quadres i apoteosi, lletra de Manolo Fernàndez i música del mestre Joan Antoni Martínez: **QUE ES GRAN BARCELONA!!**
i del plat valencià «Arròs en fesola i naps»

EDEN CONCERT

Temple de l'art i de la bellesa. Lloc de reunió de lo millor de cada casa. Calefacció central garantida. Eiquesa, bon gust i bones formes. Artistes de cartell. Consumacions de les millors marques i restaurant de nit, amb txigans.

ALCAZAR ESPANOL

El palau de les varietés del carrer de la Unió, el més selecte i el més concorregut. Grandiós èxit del BAL-TA-BARIN

ROYAL CONCERT

MARQUES DEL DUERO, 106 i 108

Programes extraordinaris i variats. Debuts d'aplaudides artistes, ballarines, cançonetistes i cupletistes. **EXITS!**
EXITS CADA DIA!

MONTE-CARLO

COMTE DE L'ASALTO, 26

El més luxós i el més concorregut. Continuament debuts d'artistes de cartell. Eiquesa, bon gust i bones dones. Consumacions de les millors marques. Gran èxit de l'aplaudida Bery Frey en el cuplet «La dona de tothom»

S'ha inaugurat el gran Cabaret

LA BUENA SOMBRA

GINJOL, 3

Instal·lació esplèndida. Programa atractiu. Temperatura agradable. Noies maques. El lloc més elegant de Barcelona. Aneu-lo a veure!!

EL INDIO

GRAN ALMACEN DE MUEBLES

AL CONTADO Y A PLAZOS

:: SIN FIADOR ::

El que da más facilidad en los plazos y vende más barato

87, CALLE DEL HOSPITAL, 87

FOLIES BERGERE

TELEFON 3929

Gran èxit de la novella cançonetista CONXITA GARZON. Espatarrant èxits de la companyia de comèdies de Joan A. Díaz.

POMPEIA

C. DEL ASALTO, 103, i M. DEL DUERO, 52

Èxit grandiós de la notable companyia de vodevil d'Antònia de Cachavera i en la qual forma part el primer actor Victòria Vázquez. Colossal èxit de Consol Serrano.

SPLENDID CINEMA

CONSELL DE CENT, entre CASANOVA y VILLARROEL

El saló més fresc i ventilat de la ciutat. Cada dia notables estrenes. Continua la represa de la pel·lícula de més èxit en sèries, JUDEX, 4 i 5 episodis. Dijous, els 6 i 8, i diumenge, al vespre, els 9 i 10. — Dissabte, EL AMIGO FRITZ, pel cèlebre Lleó Mathot, el tan volgut de les dones.

Dijous i diumenges estrena de les noves sèries

Per a rellotgers de pulsera, rellotges i joies de tots preus i gustos, aneu a la

JOIERIA "EL REGULADOR"

d'en JOAN BOIX

Rambla de les Flors, cantonada carrer Carme
Penseu que la felicitat d'una parella depèn sempre d'una joia regalada oportunament.

DEMANEU ELS ULTIMS EJEMPLARS DE

EL DOMADOR DE DEMONIOS

FELIPE TRIGO

PREU: 1'25 PESSETES

VIAS URINARIAS IMPUREZAS DE LA SANGRE DEBILIDAD NERVIOSA

BASTA DE SUFRIR INÚTILMENTE DE
DICHAS ENFERMEDADES, GRACIAS
AL MARAVILLOSO DESCUBRIMIEN-
TO DE LOS

MEDICAMENTOS DEL DOCTOR SOIVRE

que son recomendados indistintamente por todos los médi-
cos que los conocen y merecen la absoluta confianza de to-
dos los que los han usado, pues unánimemente reconocen
que en casos crónicos, difíciles y tenaces, tratados durante
mucho tiempo con toda clase de medicamentos con resulta-
dos nulos o malos, mediante los Medicamentos del Dr. Soiv-
ré se curaron pronto y radicalmente de sus enfermedades.

VIAS URINARIAS:

Hemorrágica (purgaciones) en todas sus manifestaciones,
uretritis, prostatitis, orquitis, cistitis, gonorrea, etc., del
hombre, y vulvitis, vaginitis, metritis, uretritis, cistitis,
oncositis, flujos, etc., de la mujer, por crónicas y rebeldes
que sean, se curan pronto y radicalmente con los CACHETS
del Dr. Soivré. Los enfermos se curan por sí solos, sin inye-
cciones, lavados y aplicación de sondas y bujías, etc., tan
peligrosos siempre y que necesitan la presencia del médico,
y nadie se entera de su enfermedad. — VENTA, 5 PSESETAS CAJA.

IMPUREZAS DE LA SANGRE:

Sifilis (avariosis), escamas, herpes, úlceras varicosas (llagas
de las piernas), erupciones escrofulosas, eritemas acné, urti-
cárica, etc., enfermedades que tienen por causa humores,
vicios o infecciones de la sangre, por crónicas y rebeldes
que sean, se curan pronto y radicalmente con las PILDORAS
DEPURATIVAS del Dr. Soivré, que son la medicación depura-
tiva ideal y perfecta porque actúan regenerando la sangre,
la renuevan, aumentan todas las energías del organismo
y fomentan la salud, resolviendo en breve tiempo todas las
úlceras, llagas, granos, forúnculos, supuración de las mu-
cosas, caída del cabello, inflamaciones en general, etc., que-
dando la piel limpia y regenerada, el cabello brillante y
copioso, no dejando en el organismo huellas del pasado.

VENTA, 5 PSESETAS FRASCO.

DEBILIDAD NERVIOSA:

Impotencia (falta de vigor sexual), poluciones nocturnas,
espermatorrea (pérdidas seminales), cansancio mental, pér-
dida de memoria, dolor de cabeza, vértigos, debilidad mus-
cular, fatiga corporal, temblores, palpitaciones, trastornos
nerviosos de la mujer y todas las manifestaciones de la
Neurastenia, o agotamiento nervioso, por crónicas y rebeldes
que sean, se curan pronto y radicalmente con las GRA-
NAS POTENCIALES del Dr. Soivré. — Más que un medicamento,
son un alimento esencial del cerebro, médula y todo el sis-
tema nervioso, indicadas especialmente a los agotados en la
juventud por toda clase de excesos (viejos sin años), para
recuperar íntegramente todas sus funciones y conservar
hasta la extrema vejez, sin violentar el organismo, el vigor
sexual propio de la edad. — VENTA, 5 PSESETAS FRASCO.

AGENTE EXCLUSIVO: Hijo de José Vidal y Ribas, S. en C.,
Moncada, 21, Barcelona. — VENTA: Segalá, Rambla de las
Flores, 14; Farmacia Gelart, Princesa, 7, y principales far-
macias de España, Portugal y América.

SULFURETO CABALLERO

Producto patentat contra la SARNA (ronya). Sense dany
fa desaparèixer la SARNA en 10 minuts. Desconfeu sen-
pre de les imitacions. Comte de l'Asalto, 86, Barcelona,
1 Centres d'Espècífics.

PRÓXIMAMENT
ES POSARÀ A LA VENDA

VISCA CATALUNYA!

CONSULTORI POLICLINIC

ARIBAU, 30, PRAL. De 11 a 1 i de 6 a 8
SIFILIS, VENERI, PELL, IMPOTENCIA. Aplicació econò-
mica del 606 i 914. Abonaments setmanals, 5 pessetes.

PELL — SIFILIS — VENERI

INSTITUT URO-DERMIC DEL DR. MONTANA
Especialista dels Hospitals de París i del de la Santa Creu.
SANT PAU, 23, PRINCIPAL, 2.º

CALCETINES REFORZADOS

Legítimo NEVERRIP (fabricación alemana). Mata-cabras
RAPID. La ruina de los pastores. A la primera vegada,
R. I. P. — LA MUNDIAL, Espalter, 6.

TISANA PUIG (Antiblenorrágica)

Tratamiento eficaz para la total curación en pocos días de
la BLENNORRAGIA (purgaciones) y demás dolencias del
aparato génito-urinario. Venta: Dr. Ferrer, Segalá, Far-
macia de la Cruz, «Salus», Viuda de Alsina, Francisco
Puig, y demás farmacias. Barcelona.

SIFILIS — PELL

CLINICA: RONDA SANT ANTONI, 22, PRAL.
Aplicacions diàries del salvarsan (606), neo-salvarsan (914),
Gallil (1116), silbersalvarsan, sulfarsenol, etc. Hores: Tar-
des, de 1 a 2; nits, de 7 a 9. Festes, de 11 a 12.

Destilleries ARGENTI

ROYAL KIT

Grand

Estomacal

Blanc

El inventor a los 90 años

Ultima producció del popular
escriptor JOAQUIM BELDA,
dedicada a la nostra terra

—Què hi va a fer a casa la Lluïsa?
—M'ensenya a fer un joc de lliit per quan em casi.